

Trollbakken barnehage

Årsplan 2024-2026

Innholdsfortegnelse

Årsplan	3
Presentasjon av barnehagen	3
Barnehagens verdigrunnlag i praksis	4
Barnehagens innhold.....	5
Omsorg	5
Lek	5
Læring	5
Danning.....	6
Kommunikasjon og språk	6
Livsmestring og helse	7
Vennskap og fellesskap	8
Den samiske kulturarven.....	8
Bærekraftig utvikling	8
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske arbeidet	9
Tverrfaglig- og forebyggende arbeid	9
Barnehagens arbeidsmåter	10
Arbeid med digital praksis	10
Barns medvirkning.....	10
Samarbeid mellom hjem og barnehage	11
Overganger	12
Når barnet starter i barnehagen:	12
Overganger innad i barnehagen:.....	12
Overgangen mellom barnehage og skole:.....	12
Samarbeidspartnere.....	13
Miljøsertifisering.....	13

Årsplan

Tromsøbarnehagens årsplan er utarbeidet i tråd med de nasjonale og lokale styringsdokumentene. Den tydeliggjør barnehagens valg og begrunnelser for det kommende året, og synliggjør hvordan man arbeider med å omsette innholdet i dokumentene til praksis.

Årsplanen er arbeidsredskap for de ansatte, men kan også gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, myndighetsnivået, andre samarbeidspartnere og interessenter.

Lokale handlingsplaner og periodeplaner konkretiserer ytterligere de pedagogiske målsettingene, ut fra hva som vektlegges på base/avdeling.

Presentasjon av barnehagen

Trollbakken barnehage er en av seks barnehager i enheten Sør-Tromsøya barnehager. Barnehagen har 27 plasser fordelt på to avdelinger, der 18 plasser er for barn i alderen 3-6 år og 9 plasser for barn i alderen 1-3 år.

Barnehagens fysiske miljø ute og inne innbyr til varierte leke- og aktivitetsmuligheter for barn i alle aldre og gjennom ulike årstider. Uteområdet har både trær, bakker, trapper og lekeapparater, som bidrar til å stimulere barnas kreativitet og motoriske ferdigheter. Vi har en grillhytte som er et naturlig samlingssted, hvor vi kan spise og hygge oss.

Barnehagens åpningstid: mandag-fredag kl. 07.30-16.30

Kontakt med barnehagen:

Småtussan (1-3 år): 91 14 73 64

Lykketrollan (3-6 år): 90 40 64 32

E-post: trollbakken.barnehage@tromso.kommune.no

Adresse: Trollbakken 11, 9009 Tromsø

Fagleder: Torunn Sandnes tlf. 95 16 89 05

Enhetsleder: Hans Julius Nilsen tlf. 90 92 92 15

Informasjon om baser/avdelinger, åpningstid og fagdager finner du på tromso.kommune.no

Barnehagens verdigrunnlag i praksis

Verdigrunnlaget vårt skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Barndommen har en egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns utvikling. Samfunnsmandatet til barnehagen er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

I Trollbakken barnehage arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Å møte barns behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse, samt sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Vi skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. Dette er i samsvar med Tromsø kommunes verdier: respekt, åpenhet, mot, anerkjennelse og tillit (RÅMAT).

Respekt

Vi møter alle barn og voksne med en positiv og anerkjennende holdning, og respekterer hverandres tanker, følelser og meninger. Vi hjelper barna å forstå at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Åpenhet

Vi bruker mangfoldet blant barn, foreldre og personale som en ressurs i barnehagen. Vi fremmer hverandres likheter og ulikheter, og lar alle få de samme muligheter uavhengig av kjønn, funksjonsevne, etnisitet og sosial status.

Mot

Vi jobber for at alle barn skal ha det trygt og godt i barnehagen. Vi forebygger og griper inn ved alle former for krenkelser. Barna oppmuntres til å si ifra, og respektere andres grenser. De avgjørelser og handlinger som tas, skal være til barnets beste.

Anerkjennelse

Vi legger til rette for lek og bevegelsesglede, med fokus på barnas opplevelser, interesser og behov. Vi fokuserer på det barna mestrer her og nå, i stedet for alt de skal lære for framtiden.

Tillit

Vi oppmuntrer barna til å prøve selv og hjelpe hverandre. Vi formidler til barna hvordan de kan bidra med å ta vare på naturen og nærmiljøet rundt oss.

Barnehagens innhold

Omsorg

Mål: Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg, både fysisk og psykisk. Alle barn skal oppleve omsorgsfulle og trygge relasjoner til personalet og hverandre, som grunnlag for trivsel, lek og læring.

Tegn på god praksis:

- Personalet har fokus på å skape trygge relasjoner til barna.
- Personalet er lydhøre, sensitive, viser nærhet, innlevelse og samspill.
- Barna blir møtt med empati, varme, humor og omtanke.
- Barnas behov for ro og hvile blir ivaretatt.

Lek

Mål: Lek skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Tegn på god praksis:

- Aktive ansatte som hjelper barn til å komme inn i lek, holde på lek over tid, utvidelse av leken og lekerepertoar.
- Leker og materiell er tilgjengelig og tilpasset barnas interesser og behov.
- Det gis tid til lek og barna får i størst mulig grad leke ferdig og skjermes fra avbrudd.
- Leken har en sentral plass både inne og ute.
- Barn organiseres sammen i lekegrupper med mål om å bygge relasjoner, skape vennskap, og øve på ulike språklige og sosiale ferdigheter.

Læring

Mål: Barnehagen skal være et aktivt og utviklende læringsmiljø og bidra til et godt grunnlag for livslang læring og dannings.

Tegn på god praksis:

- Barns iboende undring, nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst imøtekommes og stimuleres.
- Barna får varierte erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Personalet sørger for utvikling og progresjon, som utvider barnas forståelse og mening.
- Personalet er undrende og søker svar og løsninger sammen med barna.

Danning

Mål: Barnehagen skal bidra til å legge grunnlag for barns selvstendige og ansvarlige deltakelse i et demokratiske fellesskap.

Tegn på god praksis:

- Personalet er gode samtalepartnere som er interessert i å høre hva barna har å si, stiller gode spørsmål og oppfordrer til dialog.
- Personalet støtter og bidrar til barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Personalet synliggjør og verdsetter ulike meninger og perspektiver i fellesskapet, og gir alle mulighet til å bidra.
- Personalet veileder og bidrar til at barna kan reflektere over egne handlinger og væremåter. De lærer å stille spørsmål til seg selv og andre.
- Personalet synliggjør og fremhever mangfold og ulikheter som grunnlag for utforsking og læring.
- Gutter og jenter får like muligheter i barnehagen, uavhengig av kjønn.
- Barna erfarer at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Kommunikasjon og språk

Mål: Barnehagen skal legge til rette for et godt og systematisk arbeid med barns språkutvikling.

Tegn på god praksis:

- Personalet har god kunnskap om barns språkutvikling og alderstypiske trekk.
- Alle barn deltar i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.
- Barnehagen har et variert språkmiljø, der barna møter et mangfold av eventyr, fortellinger, bøker, regler og sanger, på ulike språk og dialekter.
- Personalet inviterer barn til samtaler, der barna får muligheten til å undre seg, reflektere og stille spørsmål.
- Personalet er gode språkmodeller som benevner, ordsetter handlinger, bekrefter, utvider samtaler og gjentar ord og setninger riktig.
- Personalet observerer og følger med på barnas språkutvikling i det daglige.
- Barnehagen fanger opp og støtter barn som har utfordringer når det gjelder språk og kommunikasjon, og henviser til PPT sammen med foresatte når det er nødvendig.
- Personalet tilrettelegger for lek og aktiviteter, der barn får muligheten å bruke språket til å skape relasjoner og som redskap til å løse konflikter.
- Flerspråklige får støtte i utviklingen av både norskspråket og morsmålet.
- Barnehagen bruker ulike arbeidsverktøy og metoder for å nå målene som er satt; «TRAS», «Alle Med», «Språkløyper», «Lær meg norsk før skolestart», «Snakkepakken» m.m.

Livsmestring og helse

Mål: Barnehagen skal være et positivt og inkluderende miljø som fremmer barns fysiske og psykiske helse.

Tegn på god praksis:

- Personalet har kunnskap om tilknytning og relasjoner.
- Barna blir kjent med egne følelser, egne og andres grenser.
- Barna får hjelp, veiledning og støtte i lek og aktiviteter, slik at de lærer å mestre motgang og utfordringer.
- Barnehagen jobber systematisk med sosial kompetanse.
- Barnehagen bruker pedagogiske opplegg som blant annet «Jeg vet» og «Snakke med barn» i arbeidet for å forebygge vold og overgrep mot barn.
- Personalet har rutiner for å observere barns trivsel, avdekke mobbing og sette inn tiltak når det er behov.
- Barnehagen legger til rette for fysisk aktivitet, bevegelsesglede og motorisk utvikling.
- Barn lærer om hygiene, sunne helsevaner, om hva kroppen vår trenger og opplever matglede.
- Barnehagen følger nasjonale retningslinjer for mat og måltid i barnehagen.
- Barna får mulighet til ro og hvile i løpet av dagen.

Vennskap og fellesskap

Mål: Alle barn skal erfare å være betydningsfulle for fellesskapet, og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Tegn på god praksis:

- Ansatte er tett på barna i lek, slik at de kan få støtte og veiledning, samt utvikle gode sosiale ferdigheter.
- Personalet støtter barnas initiativ til samspill og bidrar til at alle barn får leke med andre og opplever vennskap.
- Barnehagen forebygger, stopper og følger opp diskriminering, utestengning, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.
- Personalet har rutiner for håndtering av krenkelser og mobbing når det oppstår.
- Personalet støtter barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Vennskap og fellesskap er tema på foreldremøter, foreldresamtaler, personalmøter og barnesamtaler.
- I barnehagen er vi interessert i hverandres bakgrunn og kultur, og barna opplever ulikheter som en ressurs.

Den samiske kulturarven

Mål: Barna skal bli kjent med at samer er Norges urbefolkning. Barnehagen skal sikre at alle barn får kjennskap til samiske tradisjoner, samisk kultur og språk.

Tegn på god praksis:

- De ansatte tilegner seg kunnskap om samisk kultur og tar det inn som en naturlig del av barnehagens innhold og praksis.
- Det samiske flagget brukes ved offisielle samiske anledninger og markeringer.
- Markering av samefolkets dag 6. februar.

Bærekraftig utvikling

Mål: Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Tegn på god praksis:

- Barna får gode naturopplevelser og blir kjent med nærmiljøet rundt barnehagen.
- Barnehagen bidrar til barnas forståelse av seg selv som en del av en større sammenheng med medansvar for naturen og en felles verden.
- Personalet lærer barna kildesortering, viktigheten av å ta vare på ting, om gjenbruk og matsvinn. Vi planter og høster i egen kjøkkenhage.
- Barnehagen er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske arbeidet

Mål: Alle barn skal ha et inkluderende og likeverdig barnehagetilbud. Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnets behov og forutsetninger, også når det har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

Tegn på god praksis:

- Barnehagen sørger for at barn som trenger ekstra støtte får den sosiale, pedagogiske eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi et inkluderende og likeverdig tilbud.
- Personalet bruker observasjon og kartlegginger for å fange opp behov hos enkeltbarn og gruppe.
- Personalet setter inn tiltak fortløpende når de ser behov for det, samt har rutiner for å justere underveis, dokumentere og evaluere tiltakene.
- Personalet har kunnskap og erfaring med ulike tiltak, samt aktivt søker ny kunnskap, bruker tilgjengelige hjelpemidler, søker veiledning fra spesialpedagoger i enheten og andre faginstanser m.m.
- Barnehagen har rutiner for å opplyse foreldre om muligheten til å be om en sakkyndig vurdering om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Tverrfaglig- og forebyggende arbeid

Mål:

Personalet skal ha et tett samarbeid med andre faglige aktører, for å sikre at barn som har behov for det, får tidlig hjelp og støtte i sin utvikling og læring.

Tegn på god praksis:

- Vi har god kompetanse på å fange opp og følge opp sårbare barn.
- Vi har innarbeidede rutiner for å melde fra til Ressursteam og aktuelle samarbeidspartnere ved bekymring.

Barnehagens arbeidsmåter

Mål: Barnehagen skal sikre kvalitet gjennom systematisk arbeid med planlegging, vurdering og dokumentasjon. Barnehagen skal være en lærende organisasjon der personalet reflekterer rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdaterer seg og er tydelige rollemodeller.

Tegn på god praksis:

- Planleggingen baserer seg på kunnskap om barnas trivsel, utvikling, individuelt og i gruppe.
- Det pedagogiske arbeidet er begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.
- Personalet vurderer jevnlig egen praksis for å sikre at barna får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.
- Barnehagen bruker ulike vurderingsmetoder og kartlegginger som grunnlag for pedagogiske valg og prioriteringer, kompetanseheving for ansatte og videre utviklingsarbeid.
- Personalet lærer av egne handlinger, refleksjon og deling sammen med andre.
- Dokumentasjonen synliggjør det pedagogiske innholdet til ansatte, foreldre og eier.
- Dokumentasjonen brukes som grunnlag for refleksjon og utvikling av egen praksis.
- Barnehagen verner om barnas rett til personlig integritet og behandler personopplysninger i henhold til personopplysningsloven.

Arbeid med digital praksis

Mål: Barnehagen skal introdusere og bruke digitale verktøy med barna.

Tegn på god praksis:

- Barna benytter digitale verktøy til lek, utforsking og skaperglede.
- Personalet utforsker og lærer gjennom digitale uttrykksformer som pc og Ipad
- Personalet utøver digital dømmekraft, og bidrar til at barn utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Barns medvirkning

Mål: Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barns medvirkning handler om at det skapes pedagogiske prosesser der alle skal føle at de blir hørt, selv om de ikke alltid kan velge fritt. Alle skal føle at de og deres mening er viktig, at de har en betydning i fellesskapet og det som skjer i barnehagen.

Tegn på god praksis:

- Barna får mulighet til å uttrykke sitt syn på barnehagehverdagen. Barnas meninger tas med i planlegging og vurdering av lek, aktiviteter, turer, måltid, vennskap m.m.
- Personalet observerer, registrerer, lytter og tolker barnas verbale og kroppslige uttrykk, som blikk, mimikk, handlinger, ord og lyder.

- Personalet reflekterer og legger til rette for barns medvirkning og selvbestemmelse ut fra alder, modenhet, forutsetninger og behov.
- Personalet er ekstra bevisste rundt små barn, barn med spesielle behov eller annet morsmål og deres måte å uttrykke seg på.
- Personalet har planlagte barnesamtaler med bestemte tema og etter behov. Eventuelle tiltak settes inn og følges opp i etterkant.
- Barna får medvirke ved at deres initiativ og interesser følges opp, og det er god balanse mellom barnas spontanitet og voksenstyrt struktur.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Mål: Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Tegn på god praksis:

- Foreldresamarbeidet har barnets beste som hovedmål.
- Foresatte opplever at det er god dialog mellom hjemmet og barnehagen.
- Barnehagen har rutiner som sikrer kontakt med foreldre/foresatte til alle barna.
- Det gjennomføres foreldreundersøkelse hvert annet år.
- Det inviteres til foreldresamtaler to ganger i året, oftere ved behov.
- Daglig dialog når barnet leveres og hentes, der man utveksler nødvendig informasjon.
- Foresatte inviteres til ulike sosiale arrangementer gjennom året.
- Skriftlig informasjon som sendes ut ved e-post og/eller transponder.
- Årsplan/månedspan med informasjon om tema og aktiviteter.
- To foreldre er representert i samarbeidsutvalget (SU), og deltar på møter som angår barnehagen.
- Foreldrene inviteres til foreldremøte minimum en gang i året, og kan komme med innspill til tema og aktuelle saker.

Overganger

Når barnet starter i barnehagen:

Mål: Barnehagen skal sammen med foreldrene sørge for at barnet får en god og trygg oppstart i barnehagen. Det skal etableres gode relasjoner mellom ansatte, barn og foreldre.

Tegn på god praksis:

- Barnehagen organiserer oppstartstiden slik at barnet får mulighet til å bli trygg og knytte relasjoner.
- Barnet har en primærkontakt som har ekstra ansvar for å følge opp barnet og familien. Primærkontakten sørger for tett oppfølging den første tiden, slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.
- Det gjennomføres oppstartsamtale mellom barnehage og hjem den første uka for utveksling av viktig informasjon.
- Nye barn og foreldre får anledning å komme på bli-kjent dager før de begynner i barnehagen.

Overganger innad i barnehagen:

Mål: Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Foreldre skal få god informasjon og føle seg trygge på at barna blir ivaretatt i overgangen.

Tegn på god praksis:

- Personalet tar kontakt med foreldre og barn, bygger relasjon og utveksler informasjon.
- Avdelingene samarbeider og har aktiviteter sammen for å skape samhold og bli kjent.
- Det organiseres lekegrupper og aktiviteter med barn på tvers av avdelingene for å skape relasjoner og vennskap.
- Barn som skal over fra småbarnsavdeling til stor-avdeling, deltar i aktiviteter og måltider der med økt hyppighet ut over vår og sommeren for å bli kjent og trygg.

Overgangen mellom barnehage og skole:

Mål: Barnehagen skal bidra til å sikre en god overgang til skolen for skolestartere.

Tegn på god praksis:

- Barnehagen følger gjeldende rutiner og retningslinjer som gjelder overgang fra barnehage til skole, utarbeidet for Tromsø kommune.
- Barnehagen sikrer tidlig planlegging og kontakt med skole for overføring av barn med særskilte behov.
- Barnehagen overfører informasjon om barna til skolen, etter samtykke fra foresatte.
- Førskoleklubb i barnehagen, der de eldste barna har ekstra fokus på skoleforberedende aktiviteter; sosial kompetanse, selvstendighet, trafikksikkerhet, førstehjelp m.m.

Samarbeidspartnere

Mål: Gjennom tverrfaglig og forebyggende arbeid skal barnehagen sikre at barn får tidlig hjelp og støtte i sin utvikling.

Tegn på god praksis:

- Barnehagen samarbeider med andre faglige aktører som helsesykepleier, PPT, barnevern, skole med flere, som sammen danner «laget rundt barnet».
- Barnehagen jobber i henhold til BTI-modellen (Bedre tverrfaglig innsats) med fokus på å sikre at barn som har behov for det, får tidlig hjelp.
- Pedagogene har rutiner for å melde saker til ressursteam når de har behov for veiledning rundt barns utvikling eller vurderer henvisning til PPT.
- Personalet har kompetanse om forebygging og avdekking av vold og seksuelle overgrep av barn, samt er kjent med rutinen for meldeplikt ved bekymring.
- Barnehagen tar imot studenter fra ulike utdanninger, som barnehagelærer, fysioterapeut, barnevernspedagog, elever fra videregående, helse og oppvekst m.m.

Miljøsertifisering

Trollbakken barnehage er sertifisert som Miljøfyrtårn. Dette innebærer at vi oppfyller ulike bransjekrav innenfor områder som avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og arbeidsmiljø. Sertifiseringen er et bevis på at vi jobber systematisk og gjør det vi kan for å redusere vår klima -og miljøbelastning. Vi resertifiseres hvert tredje år.

Les mer på: [Stiftelsen Miljøfyrtårn \(miljofyrtarn.no\)](http://stiftelsenmiljofyrtarn.no)

